

PIEBRAUC AUTOBUSS no Alojās ar ļaudīm no Valda Možvillo saimniecības.

Lauku diena Vidzemē

Sākums 1. lp.

Kā solīts, bija ieradies arī vācu sadarbības firmas pārstāvis, slaidis četrdesmitgadnieks, un ne ar ko neatšķirās no paudzes kolēģiem. Viņa pārstāvētā firma pārdod mūsu graudaudzētājiem rapša sēklas. Nojumē, kur ceļotāji varēja saņemt atzdesētus dzērienus un pārmit pa vārdam, bija pieejami arī teicamas kvalitātes bukleti par rapša audzēšanu un visu, kas ar to saistīts.

Nezinātājam varētu rasties jautājums – vai mūsu lauksaimnieki nevar paši rapša sēklu pataupīt nākamajam gadam? Kāpēc katru gadu jāiepērk no jauna? «Tā ir īpašā metodē selekcionēta rapša sēkla, bet tai nav pilnvērtīgu pēcnācēju, to nav paredzēts atkārtot,» skaidro VAKS darbiniece, sēklkopības agronome Dzintra Brokāne. «Ir arī tādas rapšu šķirnes, kuras mēs varam atkārtoti sēt, bet tām nav tik liels ražas potenciāls. Vācijā selekcionētais rapsis arī nebūs mums piemērots, mums piemērotos atlasa, un pāiet 15 gadi, kamēr izveido kādu jaunu šķirni, ja sanāk. Rapši tiek testēti Eiropā, un ziemiešu šķirnes mērķtiecīgi atlasa. Mūs interesē tieši ziemiešu šķirnes, jo tad rapsis ir mazāk pakļauts kaitēkļiem. Šādas šķirnes izveidošana nav viena gada darbs. Tie ir, mazākais, padsmīt gadi, kamēr tiek līdz vienam nosaukumam. Es pat teiktu, ka tā ir visa dzīve!»

Dz. Brokāne kā vienu no vērtīgākajiem Lauku dienu ieguvu-

miem min lauksaimniekiem pieredzes apmaiņu un diskusijas: «Viss ir atšķirīgs, jo lauksaimniecība ir atšķirīga. Katrā novadā var būt atšķirīga augsne, klimats, sējas termiņi – un viss tam atšķirsies. Ir vērtīgi salīdzināt, izprast, mācīties un ņemt vērā kolēģu pieredzi. Tāpat izejvielas, minerālmēsli, sēklas, augu aizsardzības līdzekļi – ko izvēlēties, lai tie noved pie vēlamajiem rezultātiem. Lauksaimnieki, īpaši viena novada kaimiņi, ikdienā, protams, sazinās, bet šāda mēroga pasākums ļauj satikt un parunāties ar daudz tālākiem kaimiņiem un izjust kopību ar visu graudaudzētāju un citu lauksaimnieku saimi.»

Vēl pēc brīža ar plānu putekļu šleifi līdz nojumei atlīgoja oranžais skolēnu autobuss no Alojās. No tā izkāpa Valda Možvillo saimniecības ļaudis, kam šī diena solīja lielisku ekskursiju, atpūtu un vakarā – lustīgas izpriecās. Pats Valdis ar saimnieka cienīgu stāju, skaļu balsi un atbildību par savu saimi neatstāja ne mazāko šaubu, kurš no visiem ir saimnieks, pat tam kurš sastop viņu pirmo reizi. «Liesma? Vai die, tā jau ir karsti, kur tad vēl liesma!» uzrunāts viņš slaucīja no pieres pilošās sviedru lāses un jokoja. Valdīm pēc vārda kabatā nebija jāmeklē. Jautāts, kas šobrīd viņu kā lauksaimnieku visvairāk uztrauc, neslēpa sarūgtinājumu par banku pārlieku lielo piesardzību piešķirt aizdevumus apgrozāmiem līdzekļiem, tāpēc viņš spiests iz-

mantot ātro kredītu pakalpojumus. Arī valdība nesteidzot sniegt zemniekiem palīdzību roku. «Pārdot ražu nebūs problēmu, īpaši jau šobrīd kara apstākļos pasaulē labība būs pieprasīta. Galvenais, lai ir noiets!» sprieda zemnieki. Nebrīnītos, ja kaut kad nākotnē būs apsviedīgas firmas, kas pārdos lauksaimniekiem labus vai vēlamus laikapstākļus – atstums virs lauka lietus mākoņus, ja vajadzēs, pabīdīs mākoņus nost no saules, regulēs gaisa temperatūru un ko tik vēl ne, bet pagaidām zemkopis ir tikpat ļoti atkarīgs no dabas untumiem, cik bija viņa priekšteči neskaitāmās paaudzēs pirms mums. Pagāja tikai pāris dienas, un pēc spēcīga lietus un vēja Alojās pusē un citur labība vietumis sagūla veldrē... Zemes kopējs nekad nav pasargāts no dabas pārspēka, bet tā arī nekad nav varējusi zemnieka spītību salauzt.

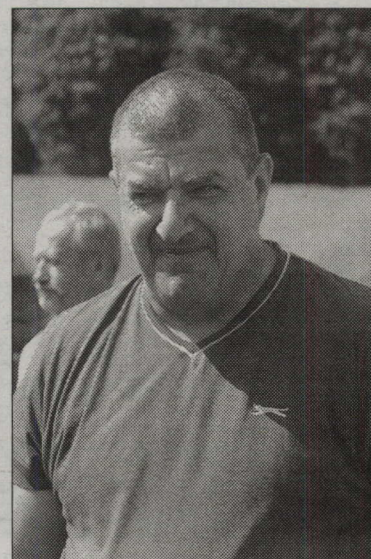
Mūsu zemnieki Latvijas graudus audzē visu iespējamo – graudus, zirņus, pupas, griķus, rudzus, miežus, auzas, ķīmenes... bet nav tā, ka zemnieks visā saredz tikai praktiskumu un, mūžīgajos darbos skriedams, nepagūst ieraudzīt dabas daili smilgā vai lauku puķēm pilnā laukmalē. Lauku dienas apskatāmo saimniecību kartē bija atzīmētas arī fotografēšanās vietas, kas bija īpaši sagatavotas interesantu bilžu knipsēšanai. Zemnieka māksliniecisko dvēseles pusi lieliski raksturo, piemēram, Smiltenes pievārtē laukmalē cilvēku priekam iesētās krāsainās rudzupuķes

ZINTI UN IEVU no SIA «Vidzemīte» mobilā aplikācija atvedusi līdz punktam, kurā jāatbild uz jautājumiem.

VĀCIJAS PĀRSTĀVIS (no kreisās), Zinta Jansone un «VAKS» valdes priekšsēdētājs Indulis Jansons.

LAUKSAIMNIEKS VALDIS MOŽVILLO no Alojās.

un nu jau slavenā Smiltenes Stounhendža, kur pirms Jāņiem plūca puķes un fotografējās rekordliels skaits skaistuma mīļotāju. Arī mēs tur bijām, un, plūcot

DZINTRA BROKĀNE, «VAKS» sēklkopības agronome.

pa pušķītiem, tieši pusdienlaikā lauku klusumu piepildīja Smiltenes baznīcas zvanu skaņas, atgādinot par visu laicīgo un pār-laicīgo.

VIENA NO 37 kartē atzīmētajām pieturas vietām.

SMILTENES STOUNHENDŽA. Ārijas Romanovskas foto